

Некролог

Світлої пам'яті Георгія Панасовича Педаченка

26 липня 2001 року раптово пішов з життя один із пionерів сучасної нейрохірургії в Україні, видатний лікар-нейрохірург, вчений і педагог — професор Георгій Панасович Педаченко.

Г.П.Педаченко народився 17 липня 1923 року в м. Немирові Вінницької області. Закінчення середньої школи для нього і його ровесників співпало із початком війни, під час якої загинув батько юнака, а він сам як гвардії рядовий брав безпосередню участь у бойових діях, був двічі поранений.

Після демобілізації, в грудні 1945 року, Георгій вступив до Вінницького медичного інституту, по закінченні якого у складі групи випускників-відмінників був запрошений О.І.Арутюновим для роботи у новоствореному Київському науково-дослідному нейрохірургічному інституті. З того часу Г.П.Педаченко пройшов блискучий шлях від лікаря-клінічного ординатора до талановитого нейрохірурга, вченого і педагога — завідувача кафедрою нейрохірургії Київського інституту удосконалення лікарів (1960—1993 рр.) і керівника клінічного відділу Інституту. За роки своєї професійної діяльності (1950—2000 рр.) Георгій Панасович виконав тисячі складних операцій при онкологічних, судинних і травматичних ураженнях головного мозку. Його перу належать 14 монографій, 24 навчальних посібники, 537 наукових праць. Г.П.Педаченко — науковий керівник 3 докторських и

32 кандидатських дисертацій. Обирається почесним членом Всесоюзного товариства нейрохірургів, членом президії Правління Всесоюзного і Республіканського товариств нейрохірургів, головою Київського міського товариства.

Перші наукові праці Г.П.Педаченка пов'язані з розробкою нового на той час методу перкутанної церебральної ангіографії; впровадженням у нейрохі

ургічну практику вітчизняного контрастного препарату — кардіотрасту; вивченням можливостей фармаconoангіографії. У 1953 році він завершив кандидатську дисертацію “Ангиографія в диагностіці опухолей больших полушарій большого мозга”.

У подальшому Г.П.Педаченко став піонером і визнаним лідером напряму хірургічного лікування гострих порушень мозкового кровообігу, зокрема, мозкових геморагічних інсультів (на цю тему захистив докторську дисертацію в 1965 р.), що дозволило зменшити летальність при них у 2,5 рази. За його безпосередньою участю був проведений комплекс організаційних заходів, що сприяв створенню в Інституті відділення судинної нейрохірургії (1959 р.), спеціалізованих інсультних бригад швидкої медичної допомоги, інсультних центрів. Результатом його наукових досліджень лягли в основу монографій “Мозговой геморрагический инсульт” (1971 р.), “Кровоизлияния в мозжечок” (1975 р.), “Острые нарушения мозгового

кровообращения” (1980 р.), “Сосудистая нейрохирургия” (1990 р.).

Із 1973 по 2000 р. з ім'ям Г.П.Педаченка пов'язане вивчення проблеми черепно-мозкової травми і її наслідків. Керований ним відділ став провідним виконавцем республіканської (1978—1990 рр.) і всесоюзної (1985—1990 рр.) комплексних програм “Черепно-мозкова травма”. Вченим науково обґрунтовано і впроваджено в практичну медицину метод хірургічного лікування вогнищевого забиття головного мозку. Започатковано нові напрями наукових досліджень — геронтологічний і соматичний. Видано монографії “Черепно-мозговая травма и алкогольная интоксикация” (1982 р.), “Черепно-мозговая травма и общесоматическая патология” (1992 р.), “Нейротравматология” (1994 р.), “Клиническое руководство по черепно-мозговой травме” (1998 р.), “Алкогольная интоксикация в клинике неотложной нейрохирургии и неврологии” (2000 р.) та ін. В 1993—1997 рр. Г.П.Педаченко видав

курс вибраних лекцій з нейрохірургії, переважно із питань нейротравми.

Як учень, соратник і послідовник школи О.І.Арутюнова, Г.П.Педаченко в січні 1960 року прийняв від свого вчителя кафедру нейрохіургії, якою керував до липня 1993 року, а потім передав її своєму учневі — професору М.Є.Поліщуку, залишаючись професором кафедри. Під керівництвом Георгія Панасовича кафедра стала відомим науково-практичним і навчальним центром, де підвищували професійну майстерність нейрохіурги з усіх регіонів СРСР, країн Африки, Азії, Латинської Америки.

Георгію Панасовичу були притаманні високі душевні якості — доброзичлива принциповість, скромність, повага до колег, любов до хворих.

Латинський вислів гласить “Життя мертвих — у пам'яті живих”. Життя Георгія Панасовича продовжується у вдячній пам'яті його учнів, монографіях і наукових працях, плідній діяльності колективів, у яких він працював і якими керував.

Êî êåéðèåé ?í ñòðèòðóò í åéðí õðòðåð?
 ?í .åéäå.Ä.Í. Ðí i î åäí i åå Al í Óéððåð? é,
 êåôåäðè í åéðí õðòðåð? Èéëçñüéï i åéððåð? i åéäååì
 i ñéýäé i éí i i i i ñåðòè ?í .Øóí èéå,
 êåôåäðè í åéðí õðòðåð? i àö? i àéüí i åí i åéððåð? i åí
 óí ååðñéðåð?